

Iz prvotnih ledinskih imen tvorjena hišna imena v spodnji Zadrečki dolini

Peter Weiss (Ljubljana)

IZVLEČEK: V Zgornji Savinjski dolini so najstarejša hišna imena tista, ki so tvorjena iz prvotnih ledinskih imen. Prispevek predstavlja današnjo razširjenost tovrstnih hišnih imen v spodnji Zadrečki dolini (kjer se med Gornjim Gradom in Nazarjami govori zgornjesavinjsko narečje) z izpeljankami vred.

ABSTRACT: In the Upper Savinja Valley, the oldest oeconyms were formed from names that were originally microtoponyms. This article presents today's distribution of such oeconyms in the Lower Dreta Valley (where the Upper Savinja dialect is spoken between Gornji Grad and Nazarje), including their derivatives.

0 V Zgornji Savinjski dolini so med najstarejšimi hišnimi imeni tista, ki so tvorjena iz prvotnih ledinskih imen. Prvič so bila strnjeno zapisana leta 1426 v urbarju benediktinskega samostana v Gornjem Gradu (Orožen 1876, 215–322). Raba tovrstnih imen na severozahodu Zgornje Savinjske doline, predvsem v okolici Solčave in tudi v okolici Luč, je bila obravnavana že večkrat (Štifter 1873; Mišič 1938, predvsem 191–192; Mišič 1940; Vider 1982, 86–90),¹ za spodnjo Zadrečko dolino, kjer se med Gornjim Gradom in Nazarjami govori zgornjesavinjsko narečje, pa podrobneje še ni bila opisana. Tule je obravnavano isto zemljepisno področje kot v poskusnem zvezku slovarja govorov Zadrečke doline med Gornjim Gradom in Nazarjami (Weiss 1998, 8–9, 6).

1 Razlikovanje hišnih imen, ki so nastala iz prvotnih ledinskih, od hišnih imen, ki so tvorjena iz priimka (»rodbinskega imena«), imena, vzdevka, poklica ipd., tipa *Tinček/Tinčki* in *Kovač/Kovači* je mogoče najti pri Francu Mišiču: »Prevladovanje hišnih imen, ki so nastala iz ledinskih, nad hišnimi imeni, ki so osebne-ga značaja, je razumljivo iz poseljenosti pokrajine; zaledje Luč je izrazito ozemlje

¹ Podatke o oblikah hišnih ipd. imen za Solčavo in okolico mi je 18. februarja 1988 poslal gospod Valent Vider iz Solčave, za kar se mu tudi tu lepo zahvaljujem. Primerjava njegovega seznama s stanjem v spodnji Zadrečki dolini kaže, da nekateri tipi tvorbe pridevnikov iz hišnih imen oz. iz imena gospodarja tu niso znani (*žibovčji, šumečji, kleménčji*).

samotnih kmetij, kjer stik med ljudmi ni tako živ kakor v sklenjenih vaseh, zato je tu pri poimenovanju prihajala v večji meri do izraza označitev lege ali položaja kmečkega dvorca ko karakteristika njegovega prebivalca.« (Mišič 1940, 49) In še: »Iz objavljenega gradiva vidimo, da so ledinska in njim odgovarjajoča hišna imena v okolici Luč zelo stara in da so se v večini primerov skozi stoletja ohranila prav do danes. Hišno ime, nastalo iz imena ledine, na kateri hiša stoji, je izraz povezanosti naselnika z ledino in zemljo, ki jo obdeluje, in je zato stalno in skoraj neizpremenljivo [...] Krije se hišno ime z rodbinskim tam, kjer je dom ostal nepretrgano v lasti prvotnega rodu. To, kar pa je tudi pri izpremembah v lastništvu ostalo in ostaja neizpremenjeno, je hišno ime.« (Mišič 1940, 49)

2.1 Zemljevidi (npr. Gornji Grad 075; Mozirje 076; AS 1996) in imeniki (npr. Blaznik 1986) za obravnavano področje namesto teh, prvotno ledinskih in danes (tudi) hišnih imen, ki so danes množinska, večinoma navajajo kot hišna imena shematične edninske oblike, kakršne najdemo marsikje na podeželju na siceršnjem slovenskem jezikovnem ozemlju, kar pa je za spodnjo Zadrečko dolino neustrezno, saj tu pomeni ime gospodarja v konkretni hiši.²

2.2 Na zemljevidih in v imenikih so na obravnavanem področju namesto dejanskih hišnih imen rabljena poknjžena edninska poimenovanja za gospodarja praviloma tudi tam, kjer je današnje hišno ime nastalo iz prvotnega ledinskega imena, ki se še vedno uporablja za posestvo in kot hišno ime. V tukajšnjem gradivu je ta, pisarniška raba dokumentirana z državno topografsko karto (Gornji Grad 075; Mozirje 076).

3.1 Večinsko rabljena hišna imena na obravnavanem področju spodnje Zadrečke doline so tipa *Tinčki* in *Kováči* in izkazujejo tákole besedno družino:

(a) hišno ime, ki je (samo)množinska oblika imena gospodarja (tako da so ta imena vedno moškega spola³); pri tovrstnih imenih so v rabi predlogi *pri* (na vprašanje *kje*), *k/h* (na vprašanje *kam*) in *od* (na vprašanje *od kod*);

(b) ime gospodarja;

(c) ime gospodarice in/ali gospodinje;

(č) pridevnik iz hišnega imena na *-ov -a -o* ipd.

3.1.1 Hišna imena, ki niso nastala iz ledinskih imen, so (samo)množinska (npr. [♠]ma'rinšakę -u m mn. *Marínščaki* ~ *Marínšeki* |Bočna| [Gornji Grad 075, *Marínšek*]). Edninska oblika, ki je na velikem delu slovenskega ozemlja hkrati tudi hišno ime,⁴ se uporablja za gospodarja ([♠]ma'rinšak -a m mn. *Marínščak* ~ *Marín-*

² Na kartah Gornji Grad 075 in Mozirje 076 državne topografske karte v merilu 1 : 25.000 so zapisana hišna imena, ki jih v taki obliki večinoma navaja tudi AS 1996 v več izdajah v merilu 1 : 50.000, vendar pa jih je v atlasu manj; v njem npr. manjka ime vzpetine *Juški vrh*.

³ Prim. npr. *pri Jerici, pri Marini, pri Pavli* (Škofic 2001, 24, 26).

⁴ »*hišno imé* – osebno ime, s katerim se navadno v kmečkem okolju poimenuje hiša, domačija, ne glede na priimek, ime ali vzdevek trenutnega gospodarja« (Keber 2002a, 143). Prim. še Keber 2002, 61, kjer je ob nejasnostih o edninskih oz. množinskih oblikah hišnih imen treba poudariti sklepno Kebrovo ugotovitev pri hišnih imenih: »Glede na po-

šek), za gospodarico in/ali gospodinjo pa izpeljanka iz tega imena (ma'rinšca -e z *Marinščica*). Pridevnik iz imena gospodarja (v konkretnem primeru ma'rinšako -ava -ə prid. *Marinščakov* ~ *Marinšekov*) se nanaša tako na konkretnega gospodarja kot na hišo oz. družino, s tem da je natančno pomensko razlikovanje med enim in drugim včasih težavno, če je sploh potrebno. Če je že treba razlikovati, se uporabi konstrukcija *od* + rod. (v ednini za gospodarja in v množini za hišo oz. družino), kar je sploh navadno, če je priložnostna razlikovalna sestavina hišnega imena ali imena gospodarja pridevnik, največkrat *Spodnji* ali *Zgornji* pred ustreznim imenom ali pridevnik iz naselijskega imena, ki natančneje določa hišo ali gospodarja, ki sta imenovana enako v različnih vaseh: razlikovanje pri hišnem imenu na način *kráški* (< *spodnjekraški* < *Spodnje Kraše*) :: *šmárčki Hrástniki* (ali *Hrástniki iz Kráš* :: *iz Šmártna* ali v *Krášah* :: v *Šmártnu*) je redko, ker ga večinoma določa sobesedilo, pogostejše pa je pri gospodarju na način *kráški* :: *šmárčki Hrástnik* (ali vzporedno *Hrástnik iz Kráš* :: *iz Šmártna* ali v *Krášah* :: v *Šmártnu*), ker so gospodarji pač mobilnejši. (K pridevniku iz hišnega imena v zvezah *Kovačeva teta* (*Micka*) ali *Vrtački stric Franc* prim. Weiss 2003, 210–211.)

3.1.2 Posebnost je narečna končnica -ę (oz. -ə) pri tovrstnih hišnih imenih v mestniku množine, ko se odgovarja na vprašanje *kje*. Npr. pər ma'rinšakę *pri Marinščakih* je za hišno ime navadno in običajno, vendar pa izjemno v primerjavi z občnoimenskimi predložnimi zvezami pər 'bikex, pər 'mo:žax, pər 'kųo:nex (prim. Weiss 1998, 33–34, predvsem opombe m1/7, m2/4 in m3/3). Končnica -ę (nam. -ex) oz. -ə (nam. -ax), če se osnova končuje na za č š ž r j, je iz mestnika ednine (Ramovš 1952, 41, 49), tako kot v starinski stalni zvezi pə s'vę:tę nam. navadnega pə s'vę:tə 'po svetu' ali v prislovu na 'va:rę 'zgoraj'. Vendar pa je končnica -ę (oz. -ə) pri hišnih imenih možna le, če samostalnik na levi nima pridevnika; če ga ima, je tudi pri hišnih imenih navadna končnica -ex oz. -ax, torej pər 'bó:čkęx 'kə'vā:čax (*pri Kovačih v Bočni* – prim. točko 2.1.1), pər z'gó:rņęx 'pə'to:čņękex (priložnostno, v pomenu v *Zgornjem Potoku* (v Rovtu pod Menino)) ali pər 'tətęx 'tinčkey 'dę: *pri teh Tinčkih* (tj. *pri družini, ki živi v hiši Tinčkovih*) *zdaj*. Ta končnica se kdaj sliši tudi v mestniku (nat 'kə'vā:čə *nad Kovači* namesto sploh v siceršnjih, torej nehišnoimenskih besedah navadne končnice -əm, npr. nat 'kə'vā:čəm, v Bočni pa ob tem tudi nat 'kə'vā:čax), vendar pa gre tu za vpliv knjižnega jezika.

3.2 Na obravnavanem področju najstarejši govorci dobro razlikujejo bližnji rabi podobnih poimenovanj, in sicer ime gospodarja kake hiše in ime katerega koli drugega moškega v tej hiši, pa tudi ime gospodarice in/ali gospodinje in ime katere koli druge ženske v konkretni hiši.

Pri poimenovanjih moških po hišnem imenu je 'ble'kā:č -a (in povsod tudi 'blę-) m *Blekáč* | *Spodnje Kraše* | gospodar, 'ble'kā:čə -ga m oz. prid., ed. m. sp. *Blekáčev* pa splošno poimenovanje za katerega koli drugega moškega v tej hiši, s stališča mlajših z dodatkom st'rjč (kar lahko glede na okoliščine pomeni tudi gospodarja, konkretizira pa se lahko še z dodanim razlikovalnim rojstnim imenom na način 'vər'tā:čkę st'rjč 'f'rənc *Vrtački stric Franc* ali 'vər'tā:čkę st'rjč 'rud'ļ *Vrtački stric*

vedano je kljub dobri raziskanosti posameznih predelov za zdaj težko podati kakšne celovite izsledke o hišnih imenih na slovenskem etničnem ozemlju.«

Rudelj) ali ¹ble'kâ:čɔ 'pò:p *Blekačev fant* ali ¹ble'kâ:čɔ ¹tò:na *Blekačev Tona* ipd. (Na ta način se glede na okoliščine s stališča starejših od njega ali s stališča njegovih vrstnikov lahko imenuje gospodar ali pa kateri koli od Blekačevih moških.)

Pri poimenovanjih žensk po hišnem imenu je npr. ¹bleka'čjca -čice (in povsod tudi bļ-) ž *Blekačica* (< *Blekáč*) gospodarica in/ali gospodinja, medtem ko je ¹ble'kâ:čova -e ž, rod. mn./dv. -ęx poimenovanje za snaho ali za katero koli drugo žensko iz hiše Blekačevih, ki ni gospodarica in/ali gospodinja (kar pa z dodatkom ¹tje:ta ali z dodanim rojstnim imenom ponazori odnos govorečega do v konkretnem primeru gospodarice in/ali gospodinje). Mlajši govorci imena gospodarjev in gospodaric in/ali gospodinj čedalje pogosteje zamenjujejo z drugim tipom (npr. ¹ble'kâ:čɔ (st'rijc ali ¹tò:na) *Blekačev stric* ali *Tona* ali ¹ble'kâ:čova (¹tje:ta ali ¹brj'gįta, star. ¹br'gįta) *Blekačeva teta* ali *Brigita*).

4 Praviloma je besedna družina hišnega imena iz prvotnega ledinskega imena na obravnavanem področju takale:⁵

(a) prvotno ledinsko ime (večjega ali manjšega zemljepisnega področja), ki se je preneslo na hišo, dom, in je s tem vzpostavilo hišno ime; ime tako identificira dvoje, pri čemer ni mogoče vedno natančno določiti, na kaj točno se nanaša: *Bil sem na Vrtačah* |Spodnje Kraše| *pri stricu Francu* se z veliko gotovostjo na hišo, *Sankali smo se na Vrtačah* pa na ledinsko (ali terensko) ime (ali mikrotoponim) oz. – širše – na posestvo v lasti Vrtačkih; predlog, ki je v rabi za tovrstno ime, je *na* (: z/s) ali *v* (: *iz* – ta v narečju oblikovno sovpadе s predlogom *z/s*), ne *pri* itd., kot pri imenih tipa *Kovači*;

(b) ime gospodarja;

(c) ime gospodarice in/ali gospodinje;

(č) pridevnik iz hišnega imena na *-ski -a -o*, *-ški -a -o*, *-čki -a -o*.⁶

4.1 V skupini prvotnih ledinskih imen so vsa imena, ki izkazujejo katero od naštetih značilnosti ledinskih imen, saj je brez novih virov nemogoče ugotoviti, ali so ta imena kako značilnost izgubila ali pa je nikoli niso imela (npr. ob izkazanem ledinskem imenu v vlogi hišnega imena pridevniške oblike na *-ski*, ki jo je morda nadomestila oblika na *-ov* – prim. točko 5.3 – ali ob izkazani pridevniški obliki na *-ski* neobstoj ledinskega imena – prim. točko 5.2).

5 Vpliv preostalih, mlajših hišnih in večinskih imen tipa *Kováči* je pri nekaterih imenih in pri pridevnikih k njim povzročil posamezne posebne razvoje, te posebnosti pa je smiselno dokumentirati. Izjeme pri tem vzorcu ne prizadevajo imen gospodarja in gospodarice in/ali gospodinje in so treh vrst.

⁵ Natančnejši podatki za Solčavo in okolico izpričujejo še kak tip hišnih imen, in sicer samostalnik na *-ovo*, tvorjen iz imena gospodarja: *Matkovo*, na *Matkovem* < *Matk*, *Kolarjevo*, na *Kolarjevem* < *Kolar*, pa tudi *Klemenče*, na *Klemenčem*, prid. *klemenč* (h *Klemenšek*), *Šumeče*, na *Šumečem*, prid. *šumeč* < *šumet* in *Žibovče*, na *Žibovčem*, prid. *žibovč* < *žibovt*. Te podatke mi je pisno posredoval gospod Valent Vider iz Solčave.

⁶ O pisanju tovrstnih pridevnikov z veliko začetnico (kot v primerih *Janez Bleiweis pl. Trsteniški* in *Ivan Klodič vitez Sabladolski*) glede na malo pri drugih podobnih (*slovenski, ljubljanski* ...) prim. Weiss 2004, 151.

5.1 Na obravnavanem področju je večina hišnih imen sicer v množinski obliki, in to iz imena gospodarja (*Skónčnjaki ~ Skónčneci* iz *Skónčnjak ~ Skónčnek* v Bočni, *Tínčki* iz *Tínček* v Spodnjih Krašah).⁷ Ta vzorec je mogoče ugotavljati tudi v posameznih primerih, ko se poleg hišnega imena iz prvotnega ledinskega imena govori hišno ime, ki je množinska oblika imena gospodarja (*Pódogorje* in *Pódrščkaki ~ Pódršeki, Góvek* in *Góveki, Pródi* in *Pródniki, Srnják* in *Srnjakerji*). Pri hišnih imenih *Góvek* in *Góveki* ter *Srnják* in *Srnjakerji* je pridevnik na *-ov* ipd., pri drugih parnih pa na *-ski* ipd.

5.2 V nekaterih primerih, kjer v besedotvornem nizu k hišnemu imenu nastopa pridevniška oblika na *-ski* ipd., ne na *-ov* ipd., je samo hišno ime množinska oblika imena gospodarja (*Skónčnjaki – Skónčki, Zijávčnjaki – Zijávčki, Jugóvniki – Jugóvski*). Redko (pri mlajših govorcih čedalje pogosteje) se da slišati priložnostne oblike svojilnih pridevnikov na *-ov* ipd. iz teh hišnih imen, torej *Skónčnjakov, Zijávčnjakov, Jugóvnikov*.

5.3 Pri hišnih imenih iz prvotnih ledinskih imen je pridevniška oblika na *-ski* ipd. sicer večinska (*Bákovica – bákovski*), vendar pa so pri nekaterih hišnih imenih iz prvotnih ledinskih imen v rabi samo pridevniki na *-ov* (*Hósta – Hóstnikov, Láze – Láznikov, Slopi – Slopnikov; Sprebija* in *Sprebítniki – Sprebítnikov* in *Sprebítkov, Srnják* in *Srnjakerji – Srnjakerjev, Góvek* in *Góveki – Góvekov*).

5.4 Prvotno ledinski in tudi hišni imeni *Péšanik* in *Góvek* se oblikovno ujemata z imenom gospodarja, s tem da ima ime gospodarja podspol živosti, ki ga hišno (in ledinsko) ime seveda nima. Pridevnik iz ledinskega in hišnega imena *Péšanik* je na *-ski*, iz enako glasečega se imena gospodarja pa seveda na *-ov*, medtem ko je pridevnik iz obeh imen *Góvek* na *-ov*.

6.1 Predvsem mlajši narečni govorniki so pri nekaterih besednih oblikah negotovi, saj imena gospodarjev in gospodaric in/ali gospodinj govorijo redko, jih pa od starejših lahko vendarle še pogosto slišijo. Za starejše se jim namreč ne spodobi uporabljati imen *Kováč* in *Kováčica* in namesto njih govorijo na način *Kóčnikov stríc, Kóčnikov stríc Fránc* (na način *Kóčnikov Fránc* govorijo o konkretnem posamezniku vrstniki ali starejši od njega), *Kováčeva tэта, Kováčeva tэта Mícka* (kjer spet na način *Kováčeva Mícka* govorijo o konkretni posameznici vrstniki ali starejši od nje). Namesto hišnih imen iz prvotnih ledinskih imen je predvsem pri mlajših čedalje pogosteje slišati množinske oblike imena gospodarja (na način *pri Vrtáčniki*) ali v vlogi hišnih imen kar ime gospodarja (na način *pri Vrtáčniku*).

Hišna imena iz prvotnih ledinskih imen so torej le omejeno tvorna (*Víclóvec → Víclóvnik*), medtem ko hišna imena iz imena gospodarja so, v Spodnjih Krašah npr. *Zvíri ← Zvír* ali *Zvírnjaki ← Zvírnjak, Drágoti* iz rojstnega imena *Drágo, Gréhčev Tóna ← Gréhci* in predvsem pri mlajših govorcih v zadnjem času

⁷ Janez Trdina je leta 1870 to vrsto imena, kot je bilo v rabi na Dolenjskem, imenoval *družinsko ime*. »Rabijo se tod [namreč v Bršljinu pri Novem mestu, kjer je Trdina živel leta 1870 – Trdina 1987, *12] vedno še družinske imena, na pr.[imer] grem k Malnarjevim, ne: k Malnarju, pri Kovačevih, Ljubčevih, Jelenčevih etc.« (Trdina 1987, 16).

Vrtáčniki ← *Vrtáče*.⁸ Od tod do pridevnika *Vrtáčnikov* iz hišnega imena *Vrtáčnikov* nam. *Vrtáčki* ni več daleč.⁹

6.2 Nekatera hišna imena obstajajo le še v spominu informatorjev, saj so hiše, na katere so se nanašala, izginile in so lahko z gozdom zaraščena tudi že cela posestva, npr. v Nadbočni, zaselku Bočne na severnem pobočju Menine. Tu k hišnima imenoma **Petríja** || ^ˈpɛt'rija -a ž ⟨⟩ u ^ˈpɛt'rijə in **Žvotíja** ~ **Žvatíja** || ^ˈžva'tija -a ž ⟨⟩ u ^ˈžva'tijə ni mogoče več slišati drugih oblik (imen gospodarja in gospodarice in/ali gosposdinje ter pridevnika k hišnemu imenu).

7.1 Hišna imena iz prvotnih ledinskih imen – tule jih je 43 (osnove soodnosnih imen s pridevnikom *Spodnji* in *Zgornji* so štete po enkrat) – so iz 12 vasi (od 14 z obravnavanega področja):

Bočna (9): Bákovica, Hósta, Hríber, Krvíja, Lipíca, Mataróžniki, Pogledíja, Skónčnjaki, Zakót (Petrija in Žvotíja – gl. točko 6.2)

Čreta pri Kokarjah (3): Javórije, Jugóvec, Závršniki

Dobletina (1): Gomírje

Kokarje (3): Góvek, Zijálka, Žífrje

Lačja vas (4): Péšanič, Séče, Šetíneč, Viniše

Potok (3): Pródi, Srnják, Tráte

Pusto Polje (2): Kozóličnjaki, Plónova

Rovt pod Menino (13): Drága, Gnilóvec, Járše, Kfńčnjaki, Láze, Léskelica, Pistóta, Pótok, Slopi, Temník, Vičlóvec, Vóloga, Vrtáčniki

Spodnje Kraše (1): Vrtáče

Šmartno ob Dreti (1): Sprebíja

Volog (2): Litóžič, Pódgorje

Zavodice (1): Júšje

7.2 Sestavine gesla v tu dodanem seznamu so: (1) hišno ime s podatkom o naselju, v katero spada hiša, na katero se nanaša ime, za ⟨⟩ pa stoji mestniška oblika, ki odgovarja na vprašanje *kje?*, (2) ime gospodarja, (3) ime gosposdarice in/ali gosposdinje, (4) pridevnik. Povsod so dodani potrebni slovnični podatki (spol pri samostalnikih, samomnožinskost, kjer oblika ni samoedninska, pridevnik) in uveljavljeni stranski sklonski podatki (pri hišnih imenih za ⟨⟩ še mestniška oblika). – V navadnih oklepajih so za označevalnikom in ali tudi navedene glasovne različice, v oglatih oklepajih pa je izpričana oblika imena na državni topografski karti iz leta 1998 (Gornji Grad 075, Mozirje 076). Ponekod je v okroglem oklepaju navede-

⁸ Malce nenavadno razlaga razvoj tovrstnih imen Janez Mrdavšič: »Pri domačih imenih, kjer je prišlo do nastanka novih domačijskih imen, so ta zapisana pod *b*« (Mrdavšič 2001, 22). V primeru »a) Knéz [...] b) Knéže, na Knéžem, Knéži« (Mrdavšič 2001, 48) je tako, v primeru »a) Gradišnik [...] b) Gradiše, na Gradišu, gradišk« (Mrdavšič 2001, 37) pa najbrž ne.

⁹ Podobno ugotavlja Mrdavšič 1988, 82: »Najevska lipa [...] pripada najevski domačiji, ne gosposdarju, ki ni nujno, da se tudi piše Najevnik, je zato Najevska in ne Najevnikova, kakor jo zadnje čase imenujejo.«

na še onaglašena oblika priimka, ki domnevno izvira iz imena gospodarja. Zapis priimka ni narečen, ker se v narečju priimki uresničujejo v polcitatni obliki.

7.2.1 Poknjžene oblike imajo včasih navedene različice, s tem da kdaj na prvem mestu stojijo bolj upravičene, vendar presenetljive (*Plónovščak* ~ *Plónovšek*) včasih pa so nenavadne in nepričakovane tule edine oblike glede na priimke (*Vinišnjak* v primerjavi s priimkom in na zemljevidih zapisano obliko hišnega imena *Venišnik* – prim. Bajec 1950, 82–83).¹⁰ – K veliki začetnici pridevnika na *-ski* ipd. (*Hudabivška Meta* :: *karniški Ožbej* pri Prežihovem Vorancu) prim. Weiss 2004, 151.

Bákovica (Bočna) || ¹bâ:kõca -e ž < > u ¹bâ:kõçę

Bákovnik || ¹bâ:kõņęk -a (in -ņj-) m živ. [Gornji Grad 075, *Bakovnik*]

Bákovnica || ¹bâ:kõnca -e ž

Bákovski || ¹bâ:kõs'kę -a -ə prid.

Dráge (Rovt pod Menino) || ¹d'râ:ge ¹d'râ:k ž mn. < > u ¹d'râ:gex

Drážnik || ¹d'râ:žņęk -a (in -ņj-) m živ.

Drážnica || ¹d'râ:žænca -e ž

Dráški || ¹d'râ:šķę -a -ə prid.

Gnilõvec (Rovt pod Menino) || ¹gnę'łõ:c -a (in gnj-) m < > u ¹gnę'łõ:cə (in gnj-) [Mozirje 076, *Gnovec*]

Gnilõvčan in Gnilõvčnjak ~ Gnilõvčnek || ¹gnę'łõ:čan -a (in gnj-) in ¹gnę'łõ:čnek -a (in gnj-) m živ.

Gnilõvčanka in Gnilõvčnica || ¹gnę'łõ:čanķa -e (in gnj-) in ¹gnę'łõ:čænca -e (in gnj-) ž

Gnilõvčki || ¹gnę'łõ:čkę -a -ə prid.

Gomírje (Dobletina) || ¹gõ'mè:rjə -a s < > u ¹gõ'mè:rjə

Gomírščak ~ Gomíršek || ¹gõ'mè:ršak -a m živ.

Gomírščica || ¹gõ'mè:ršca -e ž

Gomírski || ¹gõ'mè:rs'kę -ska -ə prid. < > ¹gõ'mè:rs'kę k'lâ:nc (*klanec na cesti Nazarje–Gornji Grad v Dobletini*)

Góvek (Kokarje) || ¹gõ:vek -a (in -vę-) m < > u ¹gõ:vekə (in -vę-) [Mozirje 076: *Govek*] (tudi zgradba kmetijske zadruge)

in **Góveki** || ¹gõ:vęķę -vekə m mn. < > pər ¹gõ:vęķę

Góvek || ¹gõ:vek -a (in -vę-) m živ.

Góveščica || ¹gõ:vęšca -e ž

Góvekov || ¹gõ:vekə -va -ə (in -vę-) prid.

Hósta (Bočna) || ¹xõ:sta -s'te ž < > u ¹xõ:s'tę

Hóstnik || ¹xõ:s't'ņęk -a (in -s'n-; in -ņj-) m živ. [Gornji Grad 075, *Hrastnik*(?)]

Hóstnica || ¹xõ:stņca -e (in -sən-) ž

Hóstnikov || ¹xõ:s't'ņęķə -ava -ə (in -s'n-; in -ņj-) prid.

Hríber (Bočna) || ¹x'rjibər -bra m < > na ¹x'rjibrə

¹⁰ »Pomen je dan že v pridevniki na *-ski*: splošna, ne osebna posest. Besede so v rabi zlasti na vzhodu, v centralnih narečjih se je po glasovnih zakonih *-ščak* reduciral v *-šček*, *-ščak* in *-šak*, tako da danes v njem občutimo obrazilo *-ək*, zlasti pogosto v rodovinskih imenih: *Zakrajšek*, *Savinšek*, *Jevšek* itd.« (Bajec 1950, 82–83)

- Hribrnjak ~ Hribrnek || ^hx'rj̄bərnek -a m živ. [Gornji Grad 075, *Hribernik*]
 Hribrnica || ^hx'rj̄brənca -e ž
 Hribrski || ^hx'rj̄bərs'kɛ -ska -ə prid.
- Járše** (Rovt pod Menino) || ^jj̄a:rša ^jj̄a:rš ž mn. ⟨⟩ u ^jj̄a:ršax
 Járšnik || ^jj̄a:ršnɛk -a (in -n̄j-) m živ. [Gornji Grad 075, *Jaršnik*]
 Járšnica || ^jj̄a:ršənca ž
 Járški || ^jj̄a:rškɛ -a -ə prid.
- Javórije** (Čreta pri Kokarjah) || ^jja'vò:rjə (tudi -a) -a s ⟨⟩ na ^jja'vò:rjə
 Javórščak ~ Javóršček || ^jja'vò:ršak -a m živ.
 Javórščica || ^jja'vò:ršca -e ž
 Javórski || ^jja'vò:rs'kɛ -ska -ə prid.
- Jugôvec** (Čreta pri Kokarjah) || ^jjə'gɔ:c -a m ⟨⟩ u ^jjə'gɔ:cə
 in **Jugôvniki** || ^jjə'gɔ:ɲkɛ -ɔ m mn. ⟨⟩ pər ^jjə'gɔ:ɲkɛ
 Jugôvnik || ^jjə'gɔ:nɛk -ɲka m živ. [Mozirje 076: *Jegovnik*]
 Jugôvnica || ^jjə'gɔ:nca -e ž
 Jugôvski || ^jjə'gɔ:s'kɛ -ska -ə prid.
 in Jugôvnikov || ^jjə'gɔ:ɲkɔ -va -ə prid.
- Júšje** (Zavodice) || ^jjušjə (tudi -a) -a s ⟨⟩ na ^jjušjə
 in **Júšniki** || ^jjušnɛkɛ (in -ni-) -ɔ (in -n̄j-) m mn. ⟨⟩ pər ^jjušnɛkɛ (in -ni-)
 Júšnik || ^jjušnɛk -a (in -n̄j-) m živ. [Mozirje 076, *Jušnik*]
 Júšnica || ^jjušənca -e ž
 Júški || ^jjuškɛ -a -ə prid. [Mozirje 076, *Juški vrh* (517 m)]
- Kozôlčnjaki** ~ Kozôlčneki (Pusto Polje) || ^kkə'zɔ:čnɛkɛ -ɔ (in -nɛ-) m mn. ⟨⟩ pər
^kkə'zɔ:čnɛkɛ
 Kozôlčnjak ~ Kozôlčnek || ^kkə'zɔ:čnek -a m živ.
 Kozôlčnica || ^kkə'zɔ:čənca -e ž
 Kozôlčki || ^kkə'zɔ:čkɛ -a -ə prid.
- Kfñčnjaki** ~ Kfñčneki (Rovt pod Menino) || ^kka:rənčnɛkɛ -nɛkɔ (in -nɛ-) m mn. ⟨⟩ pər
^kka:rənčnɛkɛ
 Kfñčnjak ~ Kfñčnek || ^kka:rənčnek -a (in -nɛ-) m [Mozirje 076, *Krñčnik*]
 Kfñčnica || ^kka:rənčənca -e ž
 Kfñčki || ^kka:rənčkɛ -a -ə prid.
- Krvija** (Bočna) || ^kkər'vija -a ž ⟨⟩ u ^kkər'vijə¹¹
 Krvénik || ^kkər've:ɲɛk -'ve:ɲka (in -'vɛ:-) m živ. [Gornji Grad 075, *Krvavnik*]
 Krvénica || ^kkər've:nca (in -'vɛ:-) -'vɛ:n'ce ž
 Krvêjski || ^kkər've:s'kɛ -'ve:ska -ə (in -'vɛ:-) prid. [Gornji Grad 075, *Krevejske pečī*]
- Láze** (Rovt pod Menino) || ^ll̄a:ze ^ll̄a:s ž mn. ⟨⟩ u ^ll̄a:zɛx
 in **Lázniki** || ^ll̄a:z'nɛkɛ (in -ni-) -ɔ (in -n̄j-) m mn.
 Láznik || ^ll̄a:z'nɛk -a (in -n̄j-) m živ. [Mozirje 076, *Laznik*]
 Láznica || ^ll̄a:z'nca -e ž
 Láznikov || ^ll̄a:z'nɛkɔ -va -ə prid.

¹¹ V govorih spodnje Zadrebke doline ɛ pred j alternira z i, zato ^kkər've:s'kɛ in ^kkər'vija (in tako še 've:ja in 'vija 'veja', 'rɛ:ja in 'rija 'reja', b'rɛ:ja in b'rija 'breja', u'dɛ:ja in u'dija 'odeja' itd. (Weiss 2001, 329).

- Léskelica** (Rovt pod Menino) || ^llɛ:s'kɛlca -e ž ⟨⟩ u ^llɛ:s'kɛlce
 Léskovnik || ^llɛ:skɔŋɛk -a (in ^llɛ:-; in -nɪ-) m živ.
 Léskovnica || ^llɛ:skɔŋca -e (in ^llɛ:-) ž
 Léskovski || ^llɛ:skɔʂkɛ -a -ə (in ^llɛ:-) prid.
- Lipíca** (Bočna) || ^llɛ'pɪca -'pice ž ⟨⟩ na ^llɛ'pɪce
 Lipíčnik || ^llɛ'pɪčŋɛk -a (in -nɪ-) m živ.
 Lipíčnica || ^llɛ'pɪčŋca -e ž
 Lipíčki || ^llɛ'pɪčkɛ -a -ə prid.
- Litóžič**¹² ~ Litóšč (Volog) || ^llɛ'tò:ʂč -a m ⟨⟩ u ^llɛ'tò:ʂčə (tudi vodno ime)
 Litóžnik || ^llɛ'tò:žŋɛk -a (in -nɪ-) m živ. [Gornji Grad 075, *Letožnik*]
 Litóžnica || ^llɛ'tò:žŋca -e ž (tudi vodno ime)
 Litóški || ^llɛ'tò:ʂkɛ -a -ə prid.
- Mataróžniki** (Bočna) || ^mmatar'ɔ:žŋɛkɛ (in -ni-) -u (in -nɪ-) m mn. ⟨⟩ pər ^mmatar'ɔ:žŋɛkɛ (in -ni-)
 Mataróžnik || ^mmatar'ɔ:žŋɛk -a (in -nɪ-) m živ.
 Mataróžnica || ^mmatar'ɔ:žŋca -e ž
 Mataróški || ^mmatar'ɔ:ʂkɛ -a -ə prid.
- Péšanik** (Lačja vas) || ^ppɛ:ʂanɛk -ŋka m ⟨⟩ u ^ppɛ:ʂan̄kə
 Péšanik || ^ppɛ:ʂanɛk -ŋka m živ.
 Péšanica || ^ppɛ:ʂanca -e ž
 Péšanski || ^ppɛ:ʂans'kɛ -ska -ə prid.
- Pistóta** (Rovt pod Menino) || ^ppɛs'tu:ta -e ž ⟨⟩ na ^ppɛs'tu:te
 Pistótnik || ^ppɛs'tò:t'ŋɛk -a (in -nɪ-) m živ. [Mozirje 076, *Pestotnik*]
 Pistótnica || ^ppɛs'tò:tŋca -e ž
 Pistóčki || ^ppɛs'tò:čkɛ -a -ə prid. [Mozirje 076: *Pestoški vrh* (614 m)]
- Plónova** (Pusto Polje) || ^pp'ɔ:nɔva -e ž ⟨⟩ u ^pp'ɔ:nɔve
 Plónovščak ~ Plónovšek || ^pp'ɔ:nɔʂak -a m živ. (priimek *Plánovšek*)
 Plónovščica || ^pp'ɔ:nɔʂca -e ž
 Plónovski || ^pp'ɔ:nɔs'kɛ -ska -ə prid.
- Pódgorje** (Volog) || ^ppò:dgərjə -a s ⟨⟩ star. u ^ppò:dgərjə
 in **Pódrščaki** ~ Pódršeki || ^ppò:dərʂakɛ -ɔ/-u m mn. ⟨⟩ pər ^ppò:dərʂakɛ
 Pódrščak ~ Pódršek || ^ppò:dərʂak -a m živ. [Mozirje 076, *Podgoršek*]
 Pódrščica || ^ppò:dərʂca -a ž
 Pódrski || ^ppò:dərs'kɛ -ska -ə prid.
- Pogledíja** (Bočna) || ^ppəglɛ'dija -a ž ⟨⟩ na ^ppəglɛ'dijə
 in Poglédniki || ^ppəglɛ:d'ŋɛkɛ -u (in -ni-) m mn. ⟨⟩ nov., redk. pər ^ppəglɛ:d'ŋɛkɛ
 Poglédnik || ^ppəglɛ:d'ŋɛk -a (in -nɪ-) m živ. [Gornji Grad 075, *Poglednik*]
 Poglédnica || ^ppəglɛ:d'ŋca -e ž
 Poglédski || ^ppəglɛ:c'ke -cka -ə prid.
- Pótok** (Rovt pod Menino) || ^ppʊ:tək ^ppə'tò:ka (nov. ^ppə'tɔ:ka) m ⟨⟩ u (^s'spò:d'ŋɛmə, ^z'gò:rŋɛmə) ^ppə'tò:kə (nov. ^ppə'tɔ:kə)¹³

¹² Za ustno opozorilo na to obliko se zahvaljujem kolegu Silvu Torkarju.

¹³ *Pótok* je tudi ime naselja v občini Nazarje, ki ima v stranskih sklonih druge oblike: ^mpʊ:tək ^ppə'tò:ka m ⟨⟩ u ^ppə'tò:kə.

- Potočnik || ^ˈpə'to:čnɛk -a m živ. [Gornji Grad 075, *Potočnik*]
 Potočnica || ^ˈpə'to:čnɛca -e ž
 Potočki || ^ˈpə'to:čkɛ -a -ə prid.
- Pródi** (Potok) || ^ˈp'rɔ:dɛ m mn. ⟨im. mn. tudi ^ˈp'rɔ:de ž mn.⟩ u ^ˈp'rɔ:dɛx
 in **Pródniki** || ^ˈp'rɔ:dɛnɛkɛ (in -ni-) -o (in -nɛ-) m mn. ⟨⟩ pər ^ˈp'rɔ:dɛnɛkɛ (in -ni-)
 Pródnik || ^ˈp'rɔ:dɛnɛk -a (in -nɛ-) m živ.
 Pródnica || ^ˈp'rɔ:dɛnɛca -e ž
 Pródenski || ^ˈp'rɔ:dɛns'kɛ -ska -ə prid.
- Séče** (Lačja vas) || ^ˈsɛ:ča ^ˈsɛ:č ž mn. ⟨⟩ na ^ˈsɛ:čax
 Séčnik || ^ˈsɛ:čnɛk -a (in -nɛ-) m živ. [Mozirje 076, *Sečnik*]
 Séčnica || ^ˈsɛ:čnɛca -e ž
 Séčki || ^ˈsɛ:čkɛ -a -ə prid.
- Skónčnjaki** ~ Skónčniki (Bočna) || ^ˈs'kɔ:nčnɛkɛ -u m mn. ⟨⟩ pər ^ˈs'kɔ:nčnɛkɛ
 Skónčnjak ~ Skónčnek || ^ˈs'kɔ:nčnɛk -a (in -nɛ-) m živ. (priimek *Skónčnik*)
 Skónčnica || ^ˈs'kɔ:nčnɛca -e ž
 Skónčki || ^ˈs'kɔ:nčkɛ -a -ə prid.
- Slopí** (Rovt pod Menino) || ^ˈs'lə'pi ^ˈs'lə'pi ž mn. ⟨⟩ na ^ˈs'lə'pɛ:x
 Slopnik || ^ˈs'ləp'nɪk -a m živ. (priimek *Slápnik*)
 Slopnica || ^ˈs'ləp'nɪca -nice ž
 Slopnikov || ^ˈs'ləp'nɪkɔ -va -ə prid.
- Sprebija** (Šmartno ob Dreti) || ^ˈspra'bija -a ž ⟨⟩ na ^ˈspra'bija
 in **Sprebítniki** || ^ˈspra'bit'nɛkɛ (in -ni-) -o (in -nɛ-) m mn. ⟨⟩ pər ^ˈspra'bit'nɛkɛ (in -ni-)
 Sprebítnik || ^ˈspra'bit'nɛk -a (in -nɛ-) m živ. [Mozirje 076, *Sprebítnik*]
 Sprebítnica || ^ˈspra'bɪtɲca -e ž
 Sprebítnikov || ^ˈspra'bit'nɛkɔ -va -ə (in -nɛ-) prid.
 tudi Sprebítkov || ^ˈspra'bit'kɔ -va -ə prid.¹⁴
- Srnják** (Potok) || ^ˈsər'n'ã:k -a m ⟨⟩ na ^ˈsər'n'ã:kɔ
 in **Srnjákerji** || ^ˈsər'n'ã:kɛrjɔ -o m mn. ⟨⟩ pər ^ˈsər'n'ã:kɛrjɔ
 Srnjáker || ^ˈsər'n'ã:kɛr -kɛrja m živ.
 Srnjákerica || ^ˈsər'n'ã:kɛrca -kɛrce ž
 Srnjákerjev || ^ˈsər'n'ã:kɛrjɔ -va -ə prid.
- Šetínc** (Lačja vas) || ^ˈša'tɪnc -a m ⟨⟩ u ^ˈša'tɪncɔ
 Šetínščak ~ Šetínšek || ^ˈša'tinšak -a m živ.
 Šetínščica || ^ˈša'tinšca -e ž
 Šetínski || ^ˈša'tin'skɛ -ska -ə prid.
- Temník** (Rovt pod Menino) || ^ˈtəm'nɪk -a m ⟨⟩ u ^ˈtəm'nɪkɔ
 Tomníščak ~ Tomníšek || ^ˈtəm'nɪšak -a m živ. [Mozirje 076, *Tomníšek*] (priimek *Tomínšek*)¹⁵

¹⁴ Prim. Weiss 1990, 206: »za sprav'bit'kavɛ [...] 'nivɛk«.

¹⁵ O tem Janez Keber 1982, 231 v prispevku o izvoru priimkov na -šek: »[...] priimek *Tomínšek* ni iz kr [ajevnega] imena *Tolmin*, ampak iz mikrotoponima *Temine*, kar dokazuje zgodovinski material, a tudi današnja značilna razprostranjenost itd.« V opombi k temu pa: »Prim. por. [očno] knjigo Gornji grad: 1771 Georgius *Thominshegk*, 1774 Josephus *teminscheg* in isti 1775 in 1779 *Temnischek* itd.« Sámó ledinsko ime je zapisano že v urbarju iz leta 1426: »Michel in temnikch« (Orožen 1876, 260).

- Tomniščica || ^ʔtəm'nišca -e ž
 Temniški || ^ʔtəm'niškə -a -ə prid.
- Tráte** (Potok) || ^ʔt'râ:te ^ʔt'râ:t ž mn. ⟨⟩ na ^ʔt'râ:tex
 Trátnik || ^ʔt'râ:tņək -a (in -nĭ-) m živ. (priimek *Trátnik*)
 Trátnica || ^ʔt'râ:tņca -e ž
 Trátenski || ^ʔt'râ:tņs'kə -a -ə prid.
- Vičlôvec** (Rovt pod Menino) || ^ʔvęç'ʎo:c -a m ⟨⟩ u (^ʔs'pò:d'ņmə, ^ʔz'gò:rņmə) ^ʔvęç'ʎo:cə
 Vičlôvnik || ^ʔvęç'ʎo:ņək -ņka m živ. [Gornji Grad 075, *Vrečlovnik*]
 Vičlôvnica || ^ʔvęç'ʎo:nca -e ž
 Vičlôvški || ^ʔvęç'ʎo:škə -a -ə prid.
- Viníše** (Lačja vas) || ^ʔvę'niša ^ʔvę'niš ž mn. ⟨⟩ na (^ʔs'pò:d'ņęx, ^ʔz'gò:rņęx) ^ʔvę'nišax
 Viníšnjak ~ Viníšnek || ^ʔvę'nišnek -a m živ. [Mozirje 076, *Venišnik*] (priimek *Venišnik*)
 Viníšnica || ^ʔvę'nišęnca -e ž
 Viníški || ^ʔvę'niškə -a -ə prid.
- Vóloga** (Rovt pod Menino) || ^ʔvəʎaga -e ž ⟨⟩ u ^ʔvəʎage
 Vólóžnik || ^ʔvəʎažņək -a (in -nĭ-) m živ. [Mozirje 076, *Volažnik*]
 Vólóžnica || ^ʔvəʎažęnca -e ž (tudi vodno ime [Mozirje 076: *Voložnica*])
 vólóški || ^ʔvəʎaškə -a -ə prid.
- Vrtáče** (Spodnje Kraše) || ^ʔvər'tâ:ča ^ʔvər'tâ:č ž mn. ⟨⟩ na ^ʔvər'tâ:čax¹⁶
 Vrtáčnik || ^ʔvər'tâ:čņək -a (in -nĭ-) m živ. [Mozirje 076: *Vrtačnik*] (priimek *Vrtáčnik*)
 Vrtáčnica || ^ʔvər'tâ:čęnca -e ž
 Vrtáčki || ^ʔvər'tâ:čkə -a -ə prid.
- Vrtáčniki** (Rovt pod Menino) || ^ʔvər'tâ:čņękə (in -ni-) -o (in -nĭ-) m mn. ⟨⟩ pər ^ʔvər'tâ:čņękə
 (in -ni-)
 Vrtáčnik || ^ʔvər'tâ:čņək -a (in -nĭ-) m živ.
 Vrtáčnica || ^ʔvər'tâ:čęnca -e ž
 Vrtáčki || ^ʔvər'tâ:čkə -a -ə prid.
- Zakót** (Bočna) || ^ʔz'a'kò:t -a m ⟨⟩ u ^ʔz'a'kò:tə
 Zakótnik || ^ʔz'a'kò:t'ņək -a (in -nĭ-) m živ.
 Zakótnica || ^ʔz'a'kò:tņca -e ž
 Zakóčki || ^ʔz'a'kò:čkə -a -ə prid.
- Závrršniki** (Čreta pri Kokarjah) || ^ʔzâ:vəršņękə (in -ni-) -o (in -nĭ-) m mn. ⟨⟩ pər ^ʔzâ:vəršņękə
 (in -ni-)
 Závrršnik || ^ʔzâ:vəršņək -a (in -nĭ-) m živ. [Mozirje 076, *Završnik*]
 Závrršnica || ^ʔzâ:vəršęnca -e ž
 Závrrški || ^ʔzâ:vərškə -a -ə prid. [Mozirje 076, *Završki vrh* (828 m)]
- Zijávka**¹⁷ (Kokarje) || ^ʔz'ja:ųka -e ž ⟨⟩ u ^ʔz'ja:ųkə [Mozirje 076, *Zijávka* (ime jame)]

¹⁶ *Gole Vrtače* je ime področja južno od Šmartna ob Dreti in Spodnjih Kraš (Mozirje 076).

¹⁷ Badjura 1953, 295, 296, 297 ima – tako kot pred njim že Pleteršnik v slovensko-nemškem slovarju iz leta 1895 – *zijávka*, medtem ko ima Slovenski pravopis 2001/2003 *zijávka* (v geslu *zijávec*, slabšalno za 'radovedna opazovalka') in čisto drugo obliko v geslu *Potóčka zijálka* (zadnje bi se glede na to, da posebni izgovor ni zapisan, torej v knjižnem jeziku moralo izgovarjati z [lk]).

- in **Zijávčnjaki** ~ Zijávčneki || ²z'ja:učnəkę -nekø (in -nę-) m mn. (<) pər ²z'ja:učnəkę
 Zijávčnjak ~ Zijávčnek || ²z'ja:učnek -a (in -nę-) m živ.
 Zijávčnica || ²z'ja:učənca -e ž
 Zijávčki || ²z'ja:učkę -a -ø prid.
Žifnje (Kokarje) || ²ž'fərjə -a s (<) u ²ž'fərjə [Mozirje 076, *Žiferje* (ledinsko ime)]
 Žifrnjak ~ Žifrneki || ²ž'fərnek -a m živ. [Mozirje 076, *Žifernik*]
 Žifrnica || ²ž'fərənca -e ž
 Žifrski || ²ž'fərs'kę -ska -ø prid.

Navedenke

- AS 1996 = *Atlas Slovenije*, ur. Vili Kos, Ljubljana, Mladinska knjiga – Geodetski zavod Slovenije, ³1996.
 Badjura 1953 = Rudolf Badjura, *Ljudska geografija: terensko izrazoslovje*, Ljubljana, DZS, 1953.
 Bajec 1950 = Anton Bajec, *Besedotvorje slovenskega jezika 1: Izpeljava samostalnikov*, Ljubljana, SAZU, 1950 (Dela razreda za filološke in literarne vede 1).
 Blaznik 1986 = Pavle Blaznik, *Historična topografija slovenske Štajerske in jugoslovanskega dela Koroške do leta 1500* 1–2: A–M, N–Ž, Maribor, Obzorja, 1986.
 Gornji Grad 075 = *Državna topografska karta Republike Slovenije 1 : 25.000: Gornji Grad (075)*, Ljubljana, Geodetska uprava Republike Slovenije, 1998.
 Keber 1982 = Janez Keber, O izvoru priimkov na -šek, *Onomastica Jugoslavica* 9 (1982), str. 229–236.
 Keber 2002 = Janez Keber, Rojstna imena, hišna imena, vzdevki, psevdonimi v Sloveniji, *Jezikoslovni zapiski* 8 (2002), št. 2, str. 47–69.
 Keber 2002a = Janez Keber, Slovarček imenoslovnih in drugih jezikoslovnih izrazov, *Jezikoslovni zapiski* 8 (2002), št. 2, str. 141–148.
 Mišič 1938 = Franc Mišič, O ledinskih in hišnih imenih okoli Solčave, *Časopis za zgodovino in narodopisje* 33 (1938), str. 191–201.
 Mišič 1940 = Franc Mišič, Ledinska in hišna imena okoli Luč, *Časopis za zgodovino in narodopisje* 35 (1940), str. 40–49.
 Mozirje 076 = *Državna topografska karta Republike Slovenije 1 : 25.000: Mozirje (076)*, Ljubljana, Geodetska uprava Republike Slovenije, 1998.
 Mrdavšič 1988 = Janez Mrdavšič, *Krajevna in domača imena v Črni na Koroškem in njeni širši okolici*, Ravne na Koroškem: Koroška osrednja knjižnica »Dr. Franc Sušnik« – Kulturna skupnost, 1988.
 Mrdavšič 2001 = Janez Mrdavšič, *Krajevna in domača imena v Mežiški dolini*, Ravne na Koroškem: ČZP Voranc, 2001.
 Orožen 1876 = Ignac Orožen, *Das Benediktiner-Stift Oberburg*, Marburg, 1876 (Das Bisthum und die Diözese Lavant I/1).
 Ramovš 1952 = Fran Ramovš, *Morfologija slovenskega jezika: skripta, prirejena po predavanjih prof. dr. Fr. Ramovša v l. 1947/68, 48/49*, Ljubljana: DZS (za Univerzitetno študijsko komisijo), 1952.

- Škofic 2001 = Jožica Škofic, Hišna imena v Kropi, *Simpozij Slovenska lastnoimenskost: zbornik s simpozija '99 v Pišecah*, ur. Jože Toporišič, Pišece, Komisija Maks Pleteršnik – Novo mesto, Tiskarna Novo mesto, Dolenjska založba, str. 21–40.
- Štifter 1873 = France Štifter, O vlastnih imenih kmetij i posestnikov v Solčavi, *Vestnik Zore* 1873, str. 168–170.
- Trdina 1987 = Janez Trdina, *Podobe prednikov: zapiski Janeza Trdine iz obdobja 1870–1879*, ur. Snežana Štabi – Igor Kramberger, Ljubljana, Univerzitetna konferenca ZSMS, 1987 (Knjižna zbirka Krt 30–32).
- Vider 1982 = Valent Vider, *Zapiski o Solčavi in njeni okolici: prispevki k zgodovinskemu in etnografskemu gradivu*, Solčava, Turistično društvo, 1982.
- Weiss 1990 = Peter Weiss, *Govori Zadrečke doline med Gornjim Gradom in Nazarjami: glasoslovje, oblikoslovje in skladnja – magistrsko delo*, Ljubljana, 1990 (tipkopis).
- Weiss 1998 = Peter Weiss, *Slovar govorov Zadrečke doline med Gornjim Gradom in Nazarjami: poskusni zvezek (A–H)*, Ljubljana, Založba ZRC, 1998 (Slovarji).
- Weiss 2001 = Peter Weiss, Folološki opis govora kraja Spodnje Kraše (SLA 314), *Jezikoslovni zapiski* 7 (2001), št. 1–2, str. 321–347.
- Weiss 2003 = Peter Weiss, Načini ogovarjanja in govorjenja o odsotni osebi v govorih spodnje Zadrečke doline, v: *Glasoslovje, besedoslovje in besedotvorje v delih Jakoba Riglerja*, ur. Zinka Zorko – Mihaela Koletnik, Maribor: Slavistično društvo, 2003 (Zora 25), str. 199–215.
- Weiss 2004 = Peter Weiss, Izhodišča za slovar imen v govorih spodnje Zadrečke doline, *Besedoslovne lastnosti slovenskega jezika: slovenska zemljepisna imena*, ur. Marko Jesenšek, Ljubljana, Slavistično društvo Slovenije – Pišece, Društvo Pleteršnikova domačija, 2004, str. 147–153.

Oeconyms Formed from Choronyms in the Lower Dreta Valley

Summary

In the Upper Savinja Valley, the oldest oeconyms were formed from names that were originally microtoponyms; for example, Potok 'creek' and the prepositional phrase v Potoku. Adjectives added to these house names usually have the suffix -ski etc. (e.g., Potočki), whereas the suffix -ov etc. from the owner's name (e.g., Hosta, v Hosti – Hostnikov) is less frequently used. However, the latter is the only suffix used with most of the more recent house names (e.g., Tinčki, pri Tinčki – Tinčkov). With both types of oeconyms, the adjectival form in -ov etc. refers to the owner (e.g., Potočnik, Tinček – Potočnikov, Tinčkov). The type Skončnjaki, pri Skončnjaki – skončki is rare; the original microtoponym is no longer present (or has never been), but the adjective behaves as though it were (or had been). This article presents today's distribution of oeconyms formed from names that were originally choronyms in the lower Dreta Valley (where the Upper Savinja dialect is

spoken between Gornji Grad and Nazarje), including derivatives and prepositional phrases. In addition, attention is called to their diminishing use.

Peter Weiss
Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU
Novi trg 2, 1000 Ljubljana
peter.weiss@guest.arnes.si